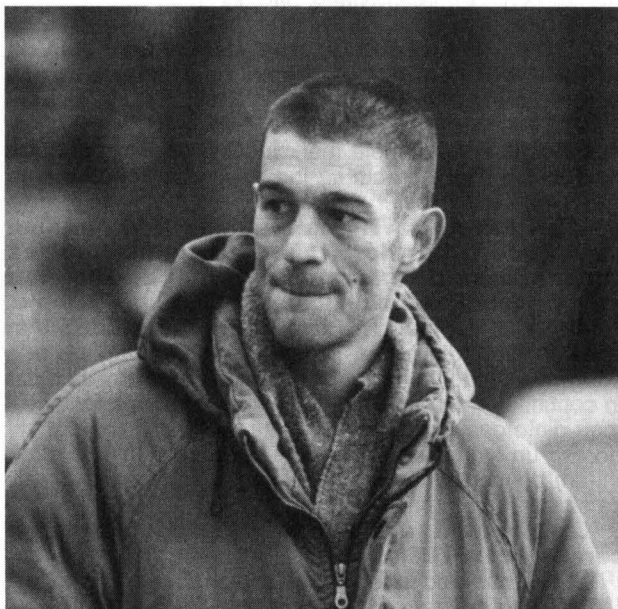

ZOLTAN OCTAVIAN BUTUC:

„Împotrivire la prejudecată, sau sfidare?”

■ Un interviu?!!! Păi, poate fi un act de confesiune, cu iubire, cu încredere, cu dăruire, sau, dimpotrivă, reținut, atent, circumspect, foarte pământean, înțelegând prin „pământean” muritor printre muritori; ființe printre ființe – și nu mă grăbesc să le spun „omenești”, câtă vreme ușor poți clasifica oamenii în trei sau mai multe categorii (ne oprim la trei): bipezi, subumani și, abia mult mai târziu, oameni. Sunt deja în existența-mi reprezentanți ai fiecărei clase... Primilor le-aș închina o rugă la bunul Dumnezeu, ca să-i mântuie, celor din a doua categorie nu le-aș sta în față, aș prefera să-i ocolesc din lipsă de timp, iar pe ultimii, dimpotrivă, mai că i-aș provoca. Probabil că, în engleză, cuvântul „challenge” conține mai multe dintre sensurile la care m-am referit când am spus „provocare”. Dar să vorbim românește. Mă refeream la o provocare „întru iubire”. Nu-mi dau încă seama dacă așa au fost dintotdeauna oamenii cu oamenii; sau vremile mai grele i-au modificat radical, până la a-i face atât de deosebiți unii de ceilalți, de ei înșiși; până s-au uitat pe sine. Cred că acum trăiesc mulți „uitați de sine” prin preajma noastră și nu fac prea mult bine în jur. Fără îndoială, au rostul lor, câtă vreme îi poți lua drept pilde vii a ceea ce nu trebuie să ajungi. Ține doar de tine ce vrei să ajungi. Tot mai rari sunt aceia pe care să-i urmezi, chiar și numai pentru o vreme, că doar n-om fi Cristoși în miniatură! Să-i urmezi. Să-i aștepți. Să-i iubești. Noi iubim cumva pe rupele, pe fugă, imparțial. Asta nu e bine. Nu face bine. Observi că nu spun „nu dă bine”. În general, mă interesează prea puțin cum „dă” un anume gest, act, bătăie. Prea puțin important e ceea ce aud despre mine, de exemplu. Fiindcă știu că nu e decât rodul unor preocupări meschine gregare – bârfa. Să-ți spun altceva. Cât timp mă lași singur – fără întrebări, care poate n-ar întreba atâtea răspunsuri câte-ți dau eu, neîntrebat, în același timp nedorindu-mi să las impresia celui detașat de constrângeri materiale, lumești, cum stă bine unui actor ale cărui mărturisiri pot face uneori deliciul publicului (prieten, dușman, totuna) –, trec rapid de neajunsurile majore ale unei vieți de salariat... M-ai numit odată, într-un ziar târgumureșean, „vagabond cu alură romantică”. Mi-a plăcut. Poate nu e decât o formă în spatele căreia îmi ascund neajunsurile, neîmplinirile, fără însă a-mi nega firea. Și poate e mai bine așa. Poate. Nu afirm. Ceea ce afirm, însă, e că mi-aș dori să cunosc și reversul stării de acum. Și mă văd, dacă vrei, într-o mașină bună cu care să-mi permit luxul (și fii atentă ce înțeleg eu prin lux!) de a-mi cunoaște țara, în ieșiri de câteva zile, prin toate locurile încă nevăzute. Se spune că-i frumoasă. Nu știu. Dacă o să coroborez afirmația

deja consacrată cu proverbul „Omul sfințește locul”, ajung direct la zeflemeaua, și ea deja consacrată, „Am o țară frumoasă, păcat că-i locuită”. Mă opresc aici cu „speranțele” mele, ca să nu dau idei. Sunt bântuit de idei. Ce păcat că nu le văd mergând decât înspre utopie! Cred că viața este un fapt de dincolo de om. De aceea mi se pare cretin să pun preț pe altceva decât pe ea. Cel mult, pe moarte, dacă vrei; cum însă la a mea vor asista alții, o las deoparte. Decamdată. Sunt gânduri care privesc dezvoltarea mea spirituală, la care râvnesc să ajung. Le cunosc și, totuși, nu le simt pe dinlăuntru, plenar. Ca și cum le-aș fi îmbrăcat, la un moment dat. În fapt, le-am gândit. Ceea ce mi se pare semnificativ. Exemplu: Ce e mai important? Un premiu, admirația spectatorilor, „prețuirea” colegilor, sau un prieten, un copil, o femeie a ta, căreia îi spui poetic „o iubită”? Evident că nici una fără cealaltă. Totul, pe cât se poate. Nu știu dacă-i mai de preț să trăiești mult și cumpătat, sau puțin și tumultuos. Și, iată, parcă am emis o prejudecată. Prejudecata de a crede că trebuie să fie una sau alta. De ce nu se poate să fie toate? Cred că repede ajungem pradă prejudecăților. Iar tehnologia de spargere a lor ar fi o „școală” la care m-aș înscrie primul. Vezi, nu știu cum se cheamă nevoia asta: împotrivire la prejudecată, sau sfidare?

A consemnat
IOANA FLOREA